

Vleermuisonderzoek

Meikamerlaan in Nieuw-Dijk

In opdracht van Buro Ontwerp & Omgeving

Colofon

Rapportnummer : 1536
Projectnummer : 2547

Opdrachtgever : Buro Ontwerp & Omgeving
Contactpersoon : Dhr. J. van Luttikhuisen

Opdrachtnemer : Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
0314 641910
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl
IBAN NL87 RABO 03 88 40 73 44
Btw nr. NL8076.79.616.B01
KvK 09100544

Auteur(s) : Drs. L.M.A. Witjes
Controle : Ing. R. Boerboom
Status : Definitief

Datum : 09-07-2015

Foto voorblad : Huidige situatie plangebied (R. Boerboom)
Wijze van citeren : Witjes, L.M.A., 2015. Aanvullend vleermuisonderzoek,
Meikamerlaan in Nieuw-Dijk. Staring Advies, Hoog-Keppel.

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

Colofon	1
1 Inleiding en doel.....	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Doel.....	3
2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	4
2.1 Gegevens plangebied.....	4
2.2 Beschrijving van het plangebied	4
2.3 Geplande werkzaamheden	4
3 Het ecologisch onderzoek.....	6
3.1 Onderzoeksmethode	6
3.2 Resultaten	7
4 Flora- en faunawet.....	8
5 Conclusie.....	10
6 Bijlagen.....	11
Bijlage 1 Resultaten veldonderzoek	12
Bijlage 2 Wettelijk kader Flora- en faunawet	13

1 Inleiding en doel

1.1 Inleiding

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling op de locatie aan de Meikamerlaan in Nieuw-Dijk verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. In verband met de voorgenomen realisatie van een aantal twee-onder-één kap woningen of rijenwoningen (maximaal 8) is daarom een natuuronderzoek vereist. De geplande werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op de strikt beschermde vleermuissoorten (SSA, rapportnummer 1515). Gericht onderzoek zal moeten uitwijzen of en welke beschermde soorten vleermuizen in het plangebied voorkomen.

1.2 Doel

Het doel van het aanvullende onderzoek is om te inventariseren of de bomerij tussen het sportveld en de Meikamerlaan fungeert als foerageergebied en/of een vliegroute vormt voor vleermuizen. Deze bomerij wordt mogelijk gekapt ten behoeve van de geplande nieuwbouw.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Gegevens plangebied

Locatie: Meikamerlaan
Plaats: Nieuw-Dijk
Gemeente: Montferland
Provincie: Gelderland

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in de gemeente Montferland, aan de oostzijde van de woonkern Nieuw-Dijk (zie figuur 1). Het plangebied betreft een groenstrook langs de Meikamerlaan (zie figuur 2). De directe omgeving van het plangebied bestaat een sportveld, het bosgebied 'de Meikamer', openbare wegen en de bebouwde kom van Nieuw-Dijk. Het plangebied grenst aan de westzijde aan de Meikamerlaan, aan de oostzijde aan een sportveld en aan de overig zijden aan opgaande groenstructuren.

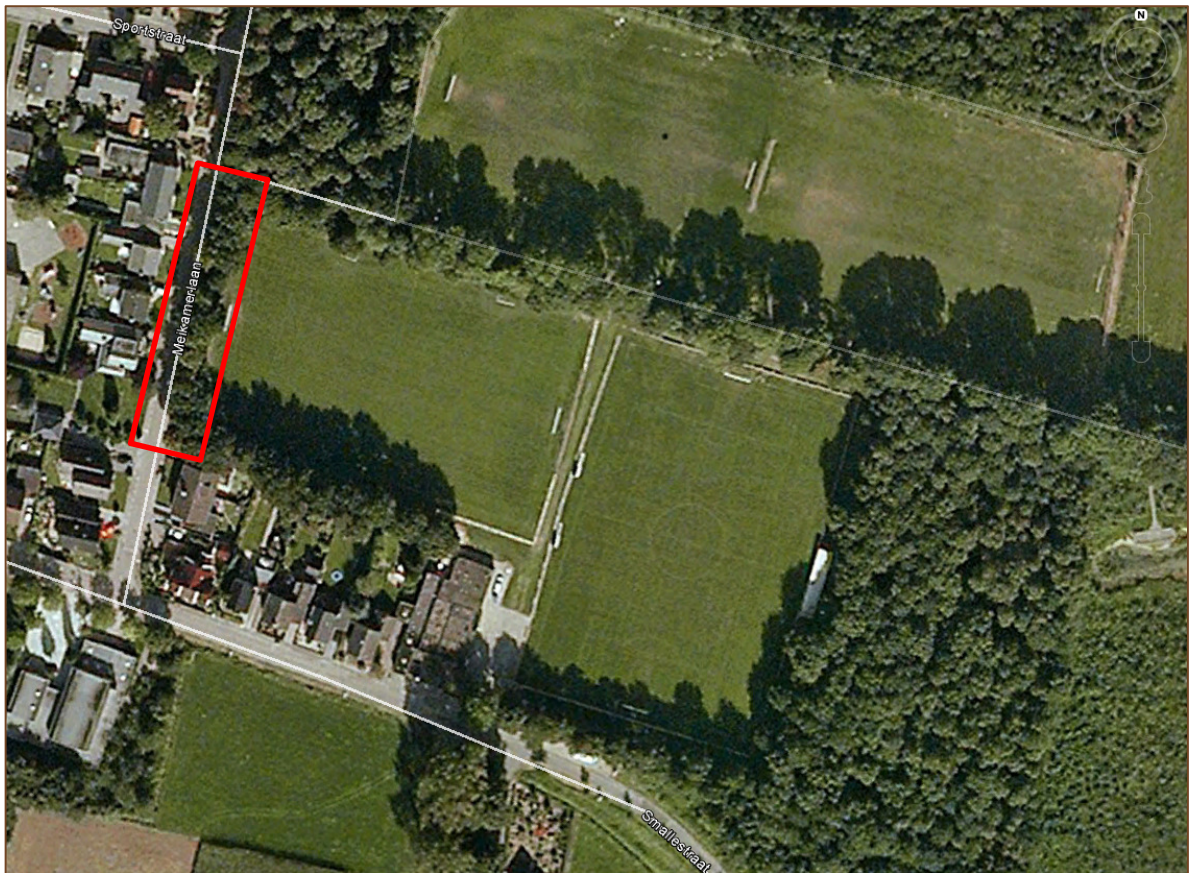
Het plangebied bestaat uit een gedeelte van een groenstrook langs de Meikamerlaan. De groenstrook betreft een bomenrij met een goed ontwikkelde struiklaag en een relatief ruige en voedselrijke kruidlaag. De groenstrook bestaat hoofdzakelijk uit gewone es, hazelaar, rode kornoelje, Amerikaanse eik en gewone eik (zie figuur 2).

2.3 Geplande werkzaamheden

In het plangebied worden een aantal twee onder een kap woningen of rijenwoningen (maximaal 8) gerealiseerd. Daarbij wordt een gedeelte van het sportveld gereserveerd als buffer tussen de milieuhinderlijke functie, te weten het sportcomplex en de gevoelige functie, de beoogde woningen. De bufferzone wordt groen ingericht en hier zal ook plek gevonden worden voor waterberging. De groenstructuur tussen het sportveld en de Meikamerlaan zal verwijderd worden. Overige groenstructuren blijven gehandhaafd.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood), bron: Kadaster (2012).

Figuur 2. Luchtfoto van plangebied (rood) met de beoogde bouwlocatie (geel) en de bufferzone (blauw), bron: Google Earth (2015).

3 Het ecologisch onderzoek

In dit hoofdstuk worden de onderzoeksmethode en resultaten van het veldonderzoek besproken.

3.1 Onderzoeksmethode

Het Protocol voor vleermuisinventarisaties (2013) van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ adviseert om bij het vermoeden op van foerageergebieden en/of vliegroutes gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avond- of ochtendbezoeken in de periode 15 april t/m 15 oktober (waarvan minimaal 1 veldbezoek in de kraamperiode van 15 mei t/m 15 juli).

Het plangebied is 3 maal door een ervaren vleermuisonderzoeker onderzocht in de periode 15 april t/m 15 juli (zie tabel 1). Aangezien de weersomstandigheden op 23-06-2015 minder gunstig waren is een extra veldronde uitgevoerd. Op de overige dagen is het veldwerk onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd (weinig wind, droog en gunstige temperaturen). Hierbij is gebruik gemaakt van een bat-detector, met opnameapparatuur. Middels dit onderzoek is een volledig beeld ontstaan over het gebiedsgebruik door vleermuizen in het plangebied.

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
R. Boerboom	1	09-06-2015	21.45 uur	Onbewolkt, droog, 16°C, wind 0 Bft
R. Boerboom	2	23-06-2015	22.00 uur	Bewolkt, lichte motregen, 12°C, wind 2 Bft
R. Boerboom	3	29-06-2015	22.00 uur	Licht bewolkt, droog, 21°C, wind 0 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Tijdens het veldonderzoek zijn in en rondom het plangebied 3 soorten vleermuizen aangetroffen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (zie bijlage 1). Per soort wordt hieronder het gebiedsgebruik beschreven.

Gewone dwergvleermuis

Tijdens het eerste bezoek (9 juni 2015) zijn enkele foeragerende dwergvleermuizen aangetroffen in de (te behouden) bomenrij aan de noordkant van het plangebied. Tijdens het tweede bezoek (23 juni 2015) waren de weersomstandigheden niet optimaal. Er is toen slecht 1 gewone dwergvleermuis in de bomenrij ten noorden van het gebied waargenomen. Gedurende de derde inventarisatieronde (29 juni 2015) is gebleken dat de te verwijderen groenstructuur langs de Meikamerlaan in gebruik is als vliegroute door de gewone dwergvleermuis. Er zijn minimaal 8 passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze vleermuizen komen vanuit zuidelijke richting, vanuit de bebouwde kom, en vliegen via de groenstructuur het sportpark/bosgebied binnen. Daar foerageren ze vervolgens verspreid langs de diverse groenstructuren, bosranden en boven een vijver in het bos. De te verwijderen bomenrij wordt ook als foerageergebied gebruikt door minimaal 1 gewone dwergvleermuis (zie bijlage 1).

Laatvlieger

Tijdens de derde inventarisatieronde (29 juni 2015) is gebleken dat de te verwijderen groenstructuur langs de Meikamerlaan ook in gebruik is als vliegroute door de laatvlieger. Er zijn 3 passerende laatvliegers waargenomen. Net zoals de gewone dwergvleermuizen komen deze laatvliegers vanuit zuidelijke richting, vanuit de bebouwde kom, en vliegen via de groenstructuur het sportpark/bosgebied binnen. Daar foerageren ze vervolgens verspreid langs diverse groenstructuren, bosranden en boven een vijver in het bos (zie bijlage 1). Daarnaast zijn minstens 6 foeragerende laatvliegers aangetroffen boven het plangebied. Voor deze laatvliegers is het plangebied (sportveld met bijbehorende bomenrijen) een belangrijk foerageergebied. De laatvliegers jagen hier op grote insecten die rond de boomkronen vliegen (junikevers, andere kevers en nachtvlinders). Ze jagen dus boven het sportveld, in de beschutting langs de boomkronen van de bomenrijen aan de westkant en noordkant. Het sportveld aan de noordkant wordt soms ook gebruikt, maar in mindere mate (max. 2 laatvliegers) (zie bijlage 1).

Rosse vleermuis

Tijdens het eerste bezoek (9 juni 2015) zijn 3 foeragerende rosse vleermuizen boven het bos ten noorden van het plangebied waargenomen (zie bijlage 1). De rosse vleermuizen vertoonden geen binding met het plangebied.

4 Flora- en faunawet

De effecten op de vleermuizen en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Beschermde status

Vleermuizen zijn beschermd via de Flora- en faunawet en de EU-Habitatrichtlijn (zie bijlage 2). Alle vleermuissoorten zijn in de Flora- en faunawet opgenomen in tabel 3: streng beschermd. Van streng beschermde soorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen beschermd. De meeste vleermuissoorten gebruiken gedurende het jaar meerdere typen verblijfplaatsen. Dit zijn zomerverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen, kraamverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen. Ze kunnen regelmatig van verblijfplaats wisselen. Ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn strikt beschermd.

Plangebied

In en rond het plangebied zijn 3 soorten vleermuizen aangetroffen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Van de rosse vleermuis zijn uitsluitend 3 foeragerende rosse vleermuizen boven het bos ten noorden van het plangebied waargenomen.

Foerageergebied en vliegroutes

Het sportveld met de bomenrij langs de Meikamerlaan dient als belangrijk foerageergebied voor de laatvlieger. Als de forse bomen langs de Meikamerlaan gekapt worden zou het voedselaanbod af kunnen nemen, echter voldoende alternatieve foerageergebieden blijven aanwezig. Bovendien wordt een groot deel van het plangebied niet bebouwd maar ingericht als groene buffer tussen de nieuw te bouwen huizen en de te behouden sportvelden. Dus na de geplande werkzaamheden blijft er ook voldoende foerageergebied beschikbaar.

De te verwijderen bomenrij langs de Meikamerlaan is een vliegroute voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. De vliegroute is belangrijk omdat het de verbinding vormt naar het belangrijkste foerageergebied van de vleermuiscolonies in Nieuw-Dijk: het bosgebied/sportpark de Meikamer. Om de vliegroute (en het foerageergebied) niet aan te tasten dienen de forse bomen langs de Meikamerlaan behouden te blijven. Er mogen in ieder geval geen gaten groter dan 10 meter tussen de boomkronen ontstaan. Het verwijderen van de ondergroei (struik- en kruidlaag) is geen probleem voor de vliegroute.

Vliegroutes zijn lastig te compenseren. Eventueel kan de in te richten bufferzone uiteindelijk als vliegroute en extra foerageergebied dienen. Er dienen dan wel forse bomen aangeplant te worden die een lijnvormige verbinding vormen tussen de groenstructuren aan de noord- en zuidzijde. Hiervoor wordt aanbevolen om inheemse boomsoorten te gebruiken, het liefst zomereik. Tevens wordt aanbevolen om extra foerageergebied te creëren in de bufferzone door de aanleg van bloemrijk grasland, struwelen, forse hagen

en/of waterelementen. Als de buffer als WADI ingericht wordt, met fluctuerende waterstanden, zijn voor de aanplant van bomen elzen en wilgen beter geschikt dan zomereik.

Bij de nieuwbouw dient men terughoudend te zijn met verlichting. Vleermuizen zijn lichtgevoelige dieren, verlichte delen worden door enkele soorten zelfs actief gemeden. Hieronder wordt geadviseerd welke maatregelen dienen te worden genomen om vleermuisvriendelijk te verlichten:

- De werkzaamheden moeten overdag uitgevoerd worden. Het 's avonds aanlichten van de bouw moet voorkomen worden.
- Vleermuizen vliegen en foerageren veelal op boomkruin niveau. Verlichting die naar beneden is gericht zorgt voor een donkere boomkruin, daardoor kan de bomenrij nog steeds dienen als geschikt foerageergebied en vliegroute. Traditionele lantaarnpalen veroorzaken veel strooiverlichting die ook naar boven is gericht. Door het toepassen van led-verlichting en/of het aanbrengen van kappen rondom de verlichting kan het 'verstooiingslicht' fors worden gereduceerd.
- Door te werken met bewegingssensoren kan de verlichtingstijd worden teruggebracht. Naast dat dit vleermuisvriendelijker is, wordt er ook energie bespaard.
- Niet het hele lichtspectrum wordt door vleermuizen als even verstorend ervaren. Onderzoek heeft aangetoond dat 'amberkleurige' verlichting als het minst storend wordt ervaren.

5 Conclusie

De te verwijderen bomenrij langs de Meikamerlaan is een essentiële vliegroute en foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Om de vliegroute en het foerageergebied niet aan te tasten dienen de forse bomen langs de Meikamerlaan behouden te blijven. Er mogen in ieder geval geen gaten groter dan 10 meter tussen de boomkronen ontstaan.

Wanneer het kappen van de bomenrij langs de Meikamerlaan toch noodzakelijk is dan dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden. Hiervoor is het opstellen van een compensatieplan een vereiste.

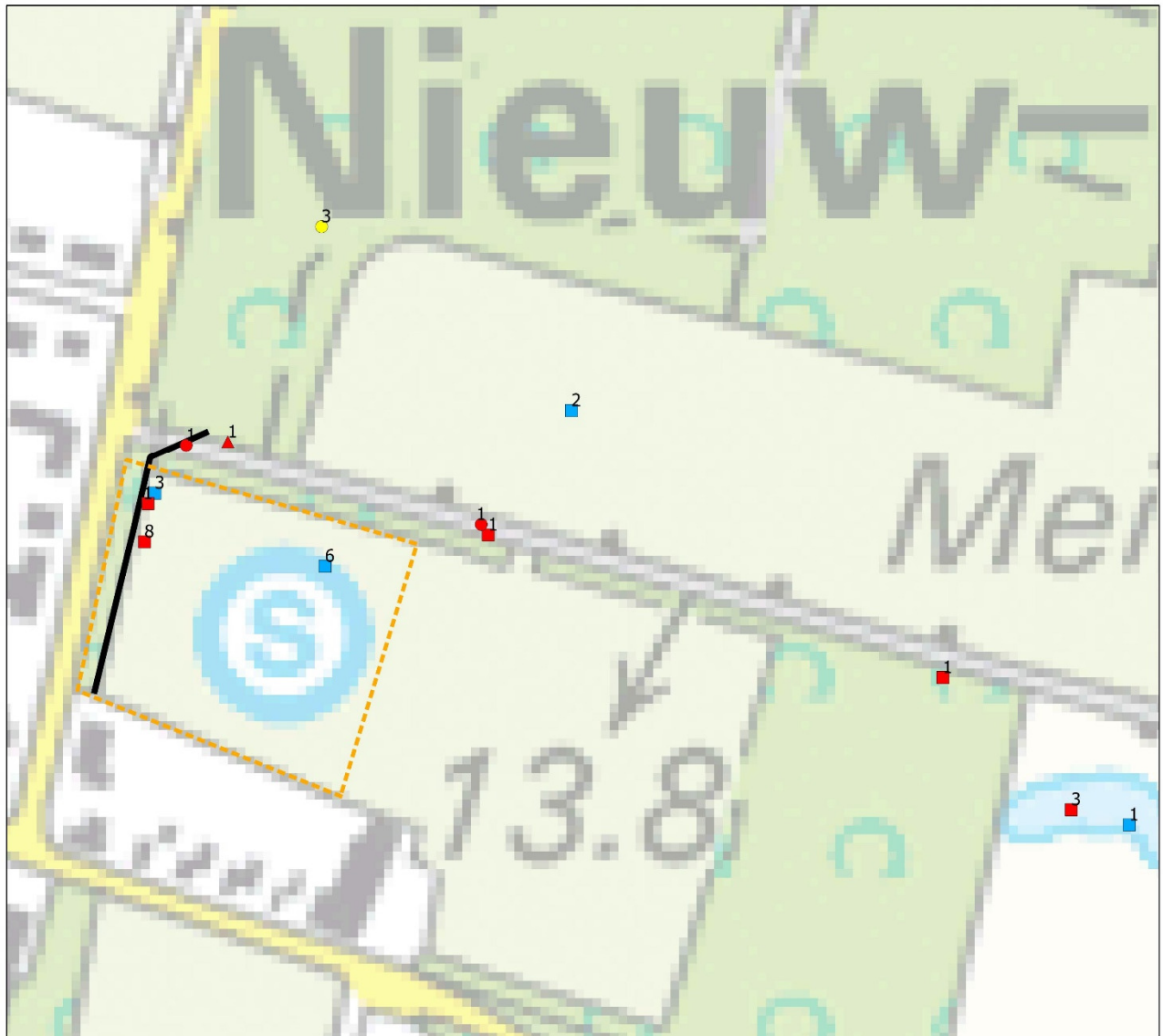
Opgemerkt dient te worden dat het compenseren van een vliegroute niet eenvoudig is. Een alternatieve route moet functioneel zijn op het moment dat de huidige route verwijderd wordt. Er mag geen sprake zijn van een tijdelijke verslechtering van de omstandigheden. Er zal met de planning van de werkzaamheden dus tijdig rekening gehouden moeten worden met de aanplant van een nieuwe vliegroute. Bovendien laten sommige vleermuizen zich lastig sturen en is een aantasting van het leefgebied niet altijd uit te sluiten.

6 Bijlagen

- 1 Resultaten veldonderzoek
- 2 Wettelijk kader

Bijlage 1 Resultaten veldonderzoek

Legenda

09-06

● Gewone Dwergvleermuis

● Rosse Vleermuis

23-06

▲ Gewone Dwergvleermuis

29-06

■ Gewone Dwergvleermuis

■ Laatvlieger

— Vliegrouete gewone dwergvleermuis en laatvlieger

▭ Plangebied

Bijlage 2 Wettelijk kader Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2)	Lichte toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3)	Uitgebreide toets	Uitgebreide toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: “Lichte” toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de “lichte” toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode

Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing

wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De

(fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl
